

MKR-sak 2/99 8)

①

REFERAT fra møte i¹
SAMARBEIDSRÅD FOR MENIGHET OG MISJON
7. september 1998

Til stede:

- Den Nordiske Kristne Buddhistmisjon:
Ernst Harbakk
Jon Andreas Hasle
- Den Norske Israelmisjon:
Rolf Gunnar Heitmann
- Den norske Santalmisjon:
Torbjørn Lied
Tore Seierstad
Kristin Böhler
- Den Norske Tibetmisjon:
Einar Kippenes
- Det Norske Misjonsselskap:
Tor B. Jørgensen
Bjarte Torsen
- Kirkemøtet:
Erling Pettersen
Ørnulf Steen
- Prosjektleder SMM:
Tore Laugerud

Forfall: Odd Bondevik, bispemøtet.

Møtet ble åpnet med bønn i kapellet.

Det utsendte forslag til dagsorden ble godkjent med tilføyelse av ny referatsak, e. En feil i saksnummereringen f.o.m. Sak 20 ble rettet opp.

SAK SMM 18/98: REFERATSAKER OG INFORMASJONER

- a) Protokollen fra SMM-møtet 11.05.98 ble godkjent.
- b) Referat fra AU-møtet 17.06.98 ble godkjent.

Det ble bemerket at arbeidsgruppa for misjon og spiritualitet ennå ikke er kommet i arbeid. SMM ber om at den frist som er satt for tilbakemelding til AU overholdes.

c) Nytt fra NØM/MKR

Offisiell protokoll fra samtalen mellom NØM og SMM og fra NØM's møte 19.03.98 forelå.

Ørnulf Steen (ØS) orienterte:

Som nylig tiltrådt MKR konsulent for økumenisk samarbeid og misjon ga han uttrykk for glede og forventning over å være til stede i SMM-sammenhengen. MKR er i ferd med å etablere en felleskomite for LVF i Norge hvor DNK og DELF deltar. Misjonsorganisasjonene vil bli invitert inn i komiteen. LVF arrangerer en misjonskonsultasjon i Nairobi i oktober 1998. Konsultasjonen er en oppfølging av en tidligere konsultasjon i Kristiansand i 1994. Fra Norge deltar Kjell Nordstokke og ØS. I tillegg vil DELF og SMM bli invitert til å utpeke en deltager hver. En konferanse om vennskapssamarbeid er nylig avholdt i Hamar. Misjonsorganisasjonene var godt representert på konferansen. De har gitt uttrykk for at misjon var lite i fokus. ØS ønsker å prioritere forholdet mellom vennskapsarbeid og misjon i sitt arbeid. Et nytt NØM vil tre i funksjon fra årsskiftet.

d) Nytt fra Kirkerådet.

Erling Pettersen (EP) orienterte:

Et nytt Mål og strategidokument for DNK (tidligere: De sentralkirkelige råd (DSR)) er under utarbeidelse og vil bli lagt fram for KR og KM. EP orienterte videre om den pågående organisasjonsgjennomgang i DSR. Tre nye konsulenter er ansatt, foruten Ørnulf Steen, Stephanie Dietrich (teologisk konsulent) og Gunn Heidi Dybdal (undervisningskonsulent). Hovedsakene på høstens KM vil bli menneskerettighetene, eutanasi, 2000 års jubileet og stat-kirke.

e) Samtaler med Teologisk fakultet/Praktisk-teologisk seminar

Det ble avholdt et kontaktmøte mellom SMM, Teologisk fakultet og Det praktisk teologiske seminar ved UIO 4. september. Møtet inneholdt gjensidig orientering og drøfting av teologiske og praktiske spørsmål i skjæringspunktet mellom SMM's arbeid med å skape misjonerende menigheter og TF/PTS som utdanningsinstitusjon til kirkelige stillinger. Møtet ble karakterisert som meget positivt og nyttig av de involverte parter. Referat og samlet rapport fra møtene med alle de tre teologiske fakultetene vil bli lagt fram senere.

SAK SMM 19/98: KIFO PROSJEKTET MISJONERENDE MENIGHETER

Prosjektets forskergruppe, som består av Harald Hegstad, Hege Ringnes og Tore Laugerud, har lagt fram for SMM et utkast til spørreskjema for kirkelig ansatte og menighetsrådsmedlemmer. Forskerne ønsket å dra vekslere på SMM-medlemmenes misjonsfaglige kompetanse i den videre utviklingen av skjemaet. Også andre instanser og enkeltpersoner har mottatt skjemaet for

uttalelse. Ordet ble gitt fritt for synspunkter på helhet og detaljer i skjemaet. Forskerne var til stede og tok notater.

SAK SMM 20/98: OPPNEVNING AV MEDLEMMER TIL KUI

Saken ble behandlet med utgangspunkt i et brev fra KUI. Begge de nåværende SMM-representanter har sagt ja til en ny periode i KUI-utvalget. Prosjektleder innstilte derfor på gjenoppnevning.

Vedtak:

SMM oppnevner Dag Arne Roum (DNT) og Ivar Johannesen (NMS) som medlemmer av KUI-utvalget for perioden 1999-2002. DnS bes foreslå en person til vararepresentant innen 01.11 d.å.

SAK SMM 21/98: KONTAKTSAMTALER MED KA OG YRKESORGANISASJONENE

Saken er en oppfølging av strategiplanen. SMM behandlet saken på grunnlag av AU's behandling (sak 3) og brev og notat fra prosjektleder.

Vedtak:

Prosjektleder bes ta kontakt med Kirkens Arbeidsgiverforening og foreslå dato for kontaktsamtaler 20.11 (som en del av det neste ordinære SMM møtet), 23.11 el. 30.11 i nevnte prioriterte rekkefølge. De ubenyttede datoene foreslås som tidspunkt for et fellesmøte med PF, Diakonforbundet, Kateketforeningen og Kantorforbundet når svar på innbydelsen foreligger fra disse.

SAK SMM 22/98 SAMARBEID MED PF OM ETTERUTDANNINGEN

Saken er en oppfølging av strategiplanen. Et forberedende møte har vært holdt mellom prosjektleder og PF. Som et resultat av møtet ble det utarbeidet et notat som dannet basis for SMM's behandling. PF deltok under behandlingen av saken ved rektor i utdanningsavdelingen, Tor Johan Grevbo og utdanningskonsulent Kjetil Fretheim.

SMM redegjorde for sitt ønske om å kompetanseutvikle og inspirere norske prester og menigheter til misjon, bl.a. gjennom formidling av impulser fra kirkene i sør. PF formidlet et ønske om å vitalisere kontakten med kirkene i sør i forbindelse med studiearbeidet. Partene uttrykte et felles ønske om samarbeid og hadde en innledende diskusjon om form, innhold og finansiering av et samarbeidsprosjekt. Gjensidighet i forholdet til kirkene i sør bør være et viktig element i prosjektet.

Vedtak:

1) SMM søker opplysningsvesenets fond om midler til et pastoralt utviklingssamarbeid nord-sør i samarbeid med PF. Søknaden fremmes med tanke om tildeling av midler i 1999.

2) SMM oppnevner en arbeidsgruppe bestående av Kristin Bøhler (DnS), Ernst Harbakk (DNKB), Rolf Gunnar Heitmann (DNI), Einar Kippenes (DNT), Tore Laugerud (SMM) og Bjarte Torsen (NMS) som sammen med PF forbereder søknaden og videreutvikler prosjektet.

SAK SMM 23/98: SMM TILTAK I FORBINDELSE MED JUBILEUM ÅR 2000

SMM behandlet saken på grunnlag av AU's behandling og et notat fra prosjektleder. Det ble orientert om at Norsk Misjonsråd (NMR) har fått nei på søknaden om TV-innsamling i 1999. Rådet vurderer å lage en egen innsamling i 1999 eller år 2000. Komiteen som planlegger det store misjonsstevnet i Kristiansand sommeren år 2000 regner med å invitere et større antall bidragsyttere fra sør.

Vedtak:

1) SMM avventer NMRS behandling av spørsmålet om innsamlingsaksjon. Uavhengig av dette ønsker en å løfte fram for menighetene opplegget "Gudstjenestefeiring og misjon i advents- og åpenbaringstiden".

2) SMM ser positivt på ideen om å arrangere en felles studietur i år 2000 og ber PF/SMM komiteen utarbeide et konkret opplegg.

3) SMM gir prosjektleder fullmakt til å undersøke de regionale misjonsutvalgs holdning til å invitere medarbeidere fra sør til å virke i norske menigheter våren år 2000. AU bes følge opp saken.

SAK SMM 24/98 EVALUERING AV MISJONSKONSULENTSTILLINGENE

SMM behandlet saken på grunnlag av AU's behandling og et notat fra prosjektleder.

Vedtak:

1) For å sikre en samlet og forsvarlig evaluering anbefaler SMM at alle de nåværende misjonskonsulentstillingene bringes i takt tidsmessig gjennom en forlengelse fram til enden av nåværende SMM-periode (prosjektleders engasjement), dvs. 31.12. 2000.

2) SMM ber prosjektleder sende en henvendelse til medlemmene om dette med tanke på den organisasjonsmessige behandling.

3) Nye bispedømmer som ønsker å ansette misjonskonsulent i inneværende periode bør avklare dette i løpet av høsten -98.

SAK SMM 25/98 MISJONSKONSULENTENE OG DET ØVRIGE INTERNASJONALE
ENGASJEMENT I BISPEDØMMENE

SMM behandlet saken på grunnlag av AU's behandling.

Vedtak:

- 1) *Utgangspunktet for misjonskonsulentenes arbeid er det overordnede mål for SMM-samarbeidet: å styrke misjonsengasjementet i menighetene.*
- 2) *Forholdet til det øvrige internasjonale engasjement i bispedømmene må i siste instans avklares lokalt gjennom de regionale SMM-utvalg.*
- 3) *SMM ønsker å videreføre en samtale om saken fram mot fellesmøtet i mai 1999, og ber Ørulf Steen komme med et innspill til neste møte.*

SAK SMM 26/98 SMM OG HAMAR BISPEDØMME

SMM behandlet saken på grunnlag av AU's behandling og et notat fra prosjektleder.

Vedtak:

- 1) *Bispedømmer som ikke har regionalt SMM-utvalg mottar informasjon om SMM-arbeidet på lik linje med de øvrige.*
- 2) *Prosjektleder bes klargjøre hvordan organisasjonene oppfatter arbeidssituasjonen i Hamar BD.*
- 3) *SMM vil komme tilbake til spørsmålet om forholdet til den nye stillingen som internasjonal konsulent i Hamar BD.*

Tore Laugerud
-ref-

REFERAT fra møte i
SAMARBEIDSRÅD FOR MENIGHET OG MISJON
20.november 1998

Til stede:

- Den norske Santalmisjon:
Torbjørn Lied
Tore Seierstad
- Den Norske Tibetmisjon:
Einar Kippenes
- Det Norske Misjonsselskap:
Tor B. Jørgensen
Bjarte Torsen (ankom møtet noe senere)
- Kirkemøtet:
Erling Pettersen
Stig Utnem
Ørnulf Steen
- Bispemøtet:
Odd Bondevik (forlot møtet noe tidligere)
- Prosjektleder SMM:
Tore Laugerud

Forfall: Den Nordiske Kristne Buddhistmisjon og Den Norske Israelmisjon.

Møtet ble åpnet med bønn i kapellet.

Det utsendte forslag til dagsorden ble godkjent.

SAK SMM 27/98: REFERATSAKER OG INFORMASJONER

a) *Protokollen fra SMM-møtet 07.09.98 ble godkjent.*

b) *Nytt fra NØM/MKR*

- Det forelå rapport fra Ørnulf Steen (ØS) og Kjell Nordstokke fra LVFs misjonskonsultasjon i Nairobi. Rapport fra Tor B. Jørgensen vil bli utarbeidet og gjort tilgjengelig senere. ØS understreket *communio-tenkningen* og *misjonsorganisasjonenes*

forhold til LVF. Den nyopprettede nasjonalkomite for LVF i Norge (DNK+DELFI) har valgt å invitere misjonsorganisasjonene som observatører. Med unntak av NLM og Indremisjonsselskapet har organisasjonene takket ja. Nasjonalkomiteen blir et nytt og viktig møte- og samtalested og redskap for koordinering. I Nairobi ble det videre tatt et finsk initiativ til et møte våren 1999 mellom skandinaviske misjons- og kirkestrukturer. Kopi av DNKS svar på en LVF-spørreundersøkelse om misjon i medlemskirkene ble utdelt. Tormod Engelsviken er valgt til ny leder i MKR. SMM ønsker ham velkommen i dette viktige vervet.

d) Nytt fra Kirkerådet.

Erling Pettersen (EP) orienterte:

Ansatsene i det nye Mål- og strategidokumentet og KMs respons på O. Evenshaugs innspill om åndelig fornyelse vil bli fulgt opp i staben. EP orienterte videre om kontakt med og forberedelse av et møte med Evangelical Lutheran Church of America (ELCA) i år 2000. Han mente SMM burde hente inn tenkning både fra den 3. verden og fra ELCA. Det nye strategidokumentet og ELCA's misjonsdokument blir sendt ut med protokollen.

d) Nytt fra Bispemøtet.

Odd Bondevik (OB) orienterte. BM er tilbakeholdne med å pålegge preses oppgaver innenfor ulike råd og organer. Allikevel har man gjennoppnevnt OB til en ny periode som BMs representant i SMM. Øystein Larsen er oppnevnt til ny vararepresentant. SMM uttrykte glede over fortsatt samarbeid med OB og over den høye profil BM viser i forhold til misjon.

e) Nytt fra misjonen.

Torbjørn Lied (TL) orienterte om Norsk Misjonsråds arbeid med å forandre struktur. Det foreligger forslag om nedleggelse av rådet i sin nåværende form og at det gjennoppstår i form av en Misjonskommisjon med et sekretariat hvor også evangelikale nettverk som Den Evangeliske Alliansen, Lausannebevegelsen og AD-2000 inngår. Det er foreslått at medlemskap skal være åpent både for misjons- og kirkestrukturer. Det arbeides videre fram mot NMRs vårmøte 1999 med bl.a. med spørsmålet om medlemskap, økonomi, arbeidsoppgaver og teologisk basis. Samtidig arbeides det med en stor, internasjonal konferanse for misjonsledere i år 2001. BMs preses og kirkerådsdirektøren vil bli invitert til et forberedelsesmøte våren 1999 med ledende representanter for WEF, Lausannebevegelsen, AD 2000, Billy Grahams Association og Inderdev. Det overgripende er behovet for å finne en ny struktur for evangelikalt samarbeid i et nytt årtusen, både nasjonalt og internasjonalt.

På spørsmål om den planlagte fusjonen mellom DnS og Indremisjonsselskapet presiserte TL at DnSs føring vil være avgjørende i forhold til den nye organisasjonens deltagelse i nasjonalkomiteen for LVF. Når det gjelder forholdet til SMM er dette mer uavklart, men fortsatt medlemskap ligger inne som et premiss fra DnSs side.

f) KIFO-prosjektet "Misjonerende menigheter".

Kopi av spørreskjemaet til menighetene var utsendt med sakspapirene. Tore Laugerud orienterte. Man har oppnådd en samlet svarprosent på ca. 60%. Det er tilfredsstillende. Analyse av skjemaene starter i desember. Det vil være sperrefrist på resultatene av spørreskjemaundersøkelsen inntil feltarbeidet i lokalmenighetene er avsluttet. En artikkel er planlagt i Norsk Tidsskrift for Misjon nr. 4/99.

g) Materiale til Misjon i åpenbaringstiden.

Prekents tips for særlig aktuelle misjonsdager for kirkeåret 98/99 (vedlagt innkallingen) er sendt menighetene. Tilsvarende prekents tips ut fra neste års tekstrekke er planlagt.

h) Samarbeidsprosjekt med PF.

Kopi av søknad fra SMM og PF til opplysningsvesenets fond om midler til "Pastoralt studiesamarbeid nord-sør 199-2001" var vedlagt innkallingen. Avgjøres i månedsskiftet januar-februar.

i) Besøk fra DMS.

Lars Nielsen, leder av "Folkekirken misjon", en dansk parallel til SMMs arbeid, kommer for å studere det norske arbeidet med menighet og misjon sentralt og regionalt (Tunsberg) 30.11-02.12.

j) Frivillig medarbeiderskap.

Kirkerådet har deltatt i en utredning om Frivillig medarbeiderskap. Utredningen kan fåes ved henvendelse.

k) Gjeldsslette.

Materiale om gjeldssletteaksjonen, nylig sendt menighetene, ble delt ut. En gjentar oppfordringen til misjonsbladene om å lage noe på saken.

l) Møte om KV-misjonsdokument.

Missiologisk forum, Egede Instituttet og Mellomkirkelig Råd arrangerte et møte om KV-dokumentet "Mission and Evangelism in unity today", 18.11.

SAK SMM 28/98: OPPNEVNING AV VARAMEDLEM TIL KUI

Saken ble behandlet på bakgrunn av Sak SMM 20/98, og brev av 09.11 fra DNS.

Vedtak:

SMM oppnevner Heidi Årvik, DnS som varamedlem til KUI-utvalget.

SAK SMM 29/98: MISJON OG VENNSKAPSSAMARBEID

Saken ble behandlet på bakgrunn av Estrid Hessellunds rapport fra Vennskapskonferansen i Hamar og notat fra Ørnulf Steen.

I samtalen framkom bl.a. disse synspunktene: En avklaring av forholdet misjon-vennskapssamarbeid bør være en tydelig hovedmålsetting. Flere sider ved misjonsorganisasjonens arbeid bør aksepteres som et fullverdig vennskapssamarbeid, bl.a. Gjensidig bønnekontakt. Det kirkelige miljø er meget fragmen-

tert i forhold til vennskapssamarbeid. Derfor var det positivt at Hamarkonferansen klarte å bringe sammen så mange mennesker som er engasjert. Det er behov for å finne en overordnet og samlende målsetting/visjon. Innenfor rammen av en felles visjon må det være rom for et mangfold i tilnærminger. Misjonsorganisasjonenes "bidrag" inn i vennskapssamarbeidet må bl.a. være at menighetene hjelper hverandre til å videreutvikles som misjonerende menigheter. Vi må ikke uttrykke redsel for en grasrotbevegelse. Ingen kirke eller organisasjon "eier" vennskapssamarbeidet. Det "eies" av lokalmenighetene, men må forholde seg til strukturene. Vennskapssamarbeidet bør ikke dirigeres for mye ovenfra. Misjonsorganisasjonene har viktig kompetanse, konsepter og måter å kanalisere økonomi på. Det vil bli aktuelt å bruke Opplysningsvesenets fond-midler til å stimulere vennskapssamarbeid.

Noen viktige problemstillinger og spenningslementer i det videre avklaringsarbeid:

Forholdet mellom

- vennskapssamarbeid som konsept for (lokal) samfunn og menigheter;
- vennskapssamarbeid på initiativ fra organisasjoner og fra enkeltpersoner;
- vennskapssamarbeid gjennom mellomledd og gjennom ansikt-til-ansikt-kontakt;
- vennskapssamarbeid som "eid" av den lokale menighet og i respekt for eksisterende strukturer;
- vennskapssamarbeid av økumenisk karakter og innenfor rammen av det samme kirkesamfunn;
- likeverd og gjensidighet i alle forhold og pengeformidling - herunder også spørsmålet om hvordan Opplysningsvesenets fond-midler skal brukes i forhold til vennskapssamarbeid.

Vedtak:

- 1) SMM ønsker at de kirkelige aktørene innen vennskapssamarbeidet går sammen om å utarbeide en overordnet visjon og målsetting som kan virke samlende, samtidig som det åpnes for ulike konkretiseringer av fellesvisjonen.
- 2) SMM vil arbeide videre med å klargjøre sitt spesifikke bidrag til vennskapskonseptet.
- 3) SMM vil komme tilbake til saken på senere møter.

SAK SMM 30/98: SAMTALE MED KIRKENS ARBEIDSGIVERORGANISASJON

SMM hadde invitert Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon til kontaktsamtale som en oppfølging av strategiplanen. Et samtalenotat fra Tore Laugerud var sendt partene på forhånd.

Detaljert referat fra samtalen er vedlagt protokollen som et eget dokument.

Vedtak:

SMM og KA har hatt en fruktbar samtale som har berørt KAs rolle og funksjon i kirkebildet, de enkelte organisasjonenes generelle behov i arbeidsgiverspørsmål og SMMs særlige

anliggende slik dette er uttrykt i strategiplanens hovedmål 1, delmål 1.2. AU bes følge opp det siste punktet videre.

SAK SMM 31/98 BUDSJETT SMM 1999

Saken ble behandlet på grunnlag av et notat fra prosjektleder. SMM ønsket å foreta en oppjustering av prosjektleders lønn, ut fra intensjonen da stillingen ble opprettet, at den skulle lønnes i henhold til avlønning av Kirkerådets konsulenter.

Vedtak:

- 1) SMM oppjusterer prosjektleders lønn til lønnstrinn 42, gjeldende fra 01.01.99. Det medfører kr.10.000 i økte utgifter.
- 2) Med denne justeringen vedtas det foreslåtte budsjett for 1999 med en total utgiftsramme på kr. 325.000.
- 3) Utgiftene fordeles i henhold til vedtektene og tidligere praksis med kr. 162.500 på Kirkemøtet (inklusive kr. 40.000 i kontor og husleie), og kr. 32.500 på hver av misjonsorganisasjonene.
- 4) Kirkerådet fakturerer misjonsorganisasjonene for benyttede midler ved budsjettårets utløp.
- 5) Utgifter til regionale misjonskonsulenter kommer i tillegg til SMMs budsjett.

SAK SMM 32/98: SMM-MØTEPLAN 1999

Vedtak:

Det legges følgende møteplan for 1999: 12. februar, 20. mai (felleskonferanse med de regionale misjonsutvalg/konsulenter), 25. september og 29. november.

Tore Laugerud
-ref-

Referat fra kontaktmøte mellom SMM, Teologisk fakultetet og Praktisk teologisk seminar 04.09.98

Til stede

Fra TF: Trond Skard Dokka (dekanus)
Notto R. Thelle
Fra PTS: Hans Stifoss Hansen
Kåre Natvig
Sturla Stålsett
Fra SMM: Terje Bakke (DNI)
Ernst Harbakk (DNKB)
Tor B. Jørgensen (NMS)
Einar Kippenes (DNT)
Torbjørn Lied (DnS)
Tore Laugerud (prosjektleder)

Forfall: Erling Pettersen (KR), Odd Bondevik (Bispemøtet)

Møtet ble avholdt etter initiativ fra SMM. Dekanus ønsket velkommen til TF og overlot ordet til Tor B. Jørgensen som åpnet med Guds ord og bønn og ledet møtet.

1. Orientering om SMM

Tore Laugerud orienterte med utgangspunkt i innkallingsbrevet til møtet og SMMs vedtekter og strategiplan som var utsendt på forhånd. Han trakk de historiske linjer tilbake til et arbeid som startet på 60-tallet med å strukturtilpasse organisasjonenes arbeid til en ny sosial og kirkelige virkelighet. Konkrete misjonsprosjekter begynte i denne fase å utvikles i enkelte lokalmenigheter. Et viktig skritt videre var et initiativ fra Kirkerådet i 1976 til kontaktsamtaler med NMS, DnS og DNI. Frukten av dette var utredningen *Menighetenes misjonsengasjement* i 1978 og etableringen av et fast samtaleforum på sentralt nivå mellom disse 4 partene og Bispemøtet, det såkalte *Kontaktforum for menighet og misjon*. Dette ble i 1994 ført videre i en fastere og mer forpliktende form gjennom etableringen av *Samarbeidsråd for menighet og misjon* og ansettelsen av en prosjektleder. Ytterligere to lutherske misjonsorganisasjoner kom med i denne fasen, DNKB og DNT.

I sin første treårsfase (1994-97) prioriterte SMM stimulering av bispedømmeleddet. Regionale SMM-utvalg er nå opprettet i samtlige bispedømmer og 5 bispedømmer har opprettet stilling for misjonskonsulent i samarbeid med Kirkerådet og misjonsorganisasjonene (ytterligere 2 bispedømmer har liknende stillinger med andre samarbeidskonstellasjoner).

I den nåværende fase har man et nytt hovedfokus: Å vektlegge lokalmenighetenes identitet som misjonerende menigheter. Man ønsker å gjøre misjon til et kontinuerlig, organisk element i menighetenes liv under stikkord som misjonerende menigheter - nærmiljø - jordens ender. Det er ønskelig å nedbygge et bastant skille mellom indre og ytre misjon. Besøk ved de kirkelige utdanningsinstitusjoner er et ledd i et strategisk arbeid med dette.

Laugerud understreket at SMM har gjennomgått en utvikling. Da menighetenes misjonsengasjement ble utredet på 70-tallet var perspektivet noe oppsplittet og statisk: det gjaldt å utfordre og legge til rette for at misjonsorganisasjonene skulle få støtte fra menighetene til et bestående konsept. Dagens tilnærming tar på en helt annen måte utgangspunkt i lokalmenighetene og leter etter måter å leve ut menighetenes vesen som misjonerende menigheter i et dynamisk samvirke med organisasjonene.

Denne utviklingen av SMMs visjon av misjonerende menigheter korresponderer med en pågående prosess i DNK. Det overordnede mål for de sentralkirkelige råd er at DNK skal være *en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke*. KM -96 vedtok et mål- og strategidokument hvor en ny oppmerksomhet og prioritet rundt stikkordet *misjonerende kirke* er et iøynefallende trekk. Laugerud orienterte også om forskningsprosjektet "Misjonerende menigheter - en undersøkelse av holdninger og engasjement for misjon i DNKs menigheter som gjennomføres (1998-2000) av KIFO i samarbeid med Egede Instituttet, på oppdrag fra Kirkerådet.

2. Orientering om TF

Trond Skard Dokka orienterte. Han innledet med å skille mellom tre nivåer: teoretikum, praktikum og miljømessige faktorer/andaktsliv. Han begynte med det siste og konstaterte at det har skjedd store endringer, alt i alt positive. Misjon er mer nærværende i det uformelle studentmiljø. Person- faktorer bidrar til dette, både blant lærerne (Notto Thelle, Sturla Stålsett), studentene (flere fra MHS) og utenlandsstudentene.

Når det gjelder teoretikum er studieplanene under stadig revisjon. Grunnfag ligger i bunnen. Etter et mellomfagstillegg kan man velge mellom kristendom hovedfag eller et profesjonsstudium i teologi. Grunnfagsstudiet er sterkt påvirket av det nye kristendomsfaget. Religionsstudiet er styrket (i alle fag) med vekt på religionsmøtet. Pensumslitteraturen er preget av sitt utgangspunkt i kirker i den 3. verden. Viktig er Gerhald West: *Hermeneutics of Liberation*. Dokka konstaterte at det har skjedd en dreining mot sør i begrep om hvor det er interessant teologi å hente. Globaliseringstendensen er mekbar.

Notto Thelle supplerte orienteringen med vekt på faget misjonsvitenskap. Han konstaterte at å etablere misjonsvitenskap som en selvstendig disiplin på TF oppleves som uaktuelt. Han mente at MF som har valgt en slik løsning aldri har lyktes med en god integrering av faget. Ved TF glir fagene misjonsvitenskap og økumenikk over i hverandre. Samtidig forsøker man å integrere deler av den tradisjonelle misjonsvitenskapen i andre fag. Flere studenter tar opp misjonsrelaterte temaer i hovedoppgaver., som f.eks. 3. verdensteologi, religionsmøtet, økumeniske tekster og misjonshistorie.

Sturla Stålsett sa at man gjennom dette ønsker å synliggjøre at misjon er en sentral del av kirkens identitet. Han orienterte videre om et arbeid han leder med å utvikle *International Network in Advanced Theological Education* (informasjonsbrosjyre ble utdelt). Til nå er fakultetene i Sao Leopoldo (Brasil), Pietermaritzburg (Sør-Afrika) og Budapest (Ungarn) og seminarene i Gurukul (India) og Hong Kong Kina) med i et nettverk med TF+Praktisk teologisk seminar og Diakonhjemmet. For ikke å isolere virksomheten innenfor fakultetene relaterer man til et bredere kirkelig landskap ved å bygge videre til MKR og liknende kirkelige organer. Nettverket mottar økonomisk støtte bl.a. fra DNKB og KN.

Målet med nettverket er å føre en kontinuerlig samtale om hva det vil si å drive kontekstuell teologisk utdanning. Samtidig som man stiller kontekstuell teologi i sentrum, forsøker en gjennom å utvikle et "universelt" nettverk å motvirke at de ulike kontekstuelle teologier "seiler sin egen sjø". Gjensidig likeverdig utveksling av studenter er et viktig element. Årlig utveksles 12 studenter på kryss og tvers i nettverket. Utveksling nord-sør har vært lettere å få til enn sør-sør. I fase to har en utviklet en ny grad, *Master of Philosophy in contextual Theology*. Graden tilbys som et toårig opplegg ved alle institusjonene i nettverket, som gjensidig anerkjenner hverandres eksamen. I år har opplegget 4 studenter. De er finansiert som kvotestudenter gjennom NORAD.

Kåre Natvig orienterte om PTS. Man har ikke lenger misjonskunnskap som eget fag ved praktikum. Kandidatene møter dette i menighetspraksisen hvor stadig mer av opplæringen foregår. Natvig understreket at eklesiologi og menighetsforståelse har en viktig plass ved praktikum. Han viste til MHSs erfaringer med praksislæring på stedet, som har inspirert PTS. Det skrives mye om misjon i studentoppgaver om menighetslivet. Natvig nevnte til slutt at misjon og organisasjonene var et tema i faget praktisk kirkekunnskap, som undervises av Berge Furre.

Trond Skard Dokka supplerte med en orientering om etter- og videreutdanningstilbudene hvor man samarbeider med PF om modul 3. Det drives bl.a. et kurs om nye måter å lese Bibelen på. Grappa reiser nå til Pietermaritzburg.

Tor B. Jørgensen oppsummerte orienteringene med å si at vi står overfor en internasjonalisering av teologien med meget vide implikasjoner. Han mente vi trenger en samtale om misjonsforståelsen, og foreslo at SMM oversender sitt misjonsteologiske basisdokument *Menighet og misjon*. En respons på dette i en eller annen form ville være interessant. Han viste ellers til MKR og Nemd for økumenisk samarbeid og misjon som et viktig møtested og arena for samtale.

3. Momenter fra samtalen

Stifoss Hansen: utvikling av pastoral identitet. Studentene spør ofte: hva mener du med misjon? De holder levende diskusjonen om hvem er menigheten, de dømte.... Et resultatet av dette er at misjon blir mer spiselig.

Trond Skard Dokka: to viktige problem. 1) Kontekstualisering-globalisering. Tenkningen rundt dette kan komme til å oppsluke misjonsdimensjonen i mer snever forstand.

2) Forholdet mellom å betrakte misjon p.d.e.s. som et deltema og p.d.a.s. som et perspektiv. Utelukkende å betrakte misjon som et perspektiv gjør det sårbart, det er bl.a. lett å "glemme" ved studierevisjoner o.l. Derfor er svaret et både-og. For å opprettholde misjon som et perspektiv er det nødvendig at det også gjøres til et deltema.

Torbjørn Lied: får studentene ved TF med seg misjonsvitenskap som en obligatorisk del av studiet? Notto Thelle svarte: ikke som et eget fag, men tatt opp som en del av kultur- og religionsmøtet, KH osv.

Kåre Natvig: forbønn for misjonærer kommer inn i liturgikken på bakgrunn av møtet med dette som aktuelle spørsmål i den praktiske menighetsvirksomhet.

Tore Laugerud: nærmere 500 av DNKs 1400 menigheter har inngått samarbeidsavtaler med en eller flere av misjonsorganisasjonene om løsningen av konkrete misjonsoppgaver.

Notto Thelle: TF har 1) Studenter som sitter med misjon i halsen; 2) Studenter som ikke vet noe om misjon. Han mente derfor at både kirken og misjonsorganisasjonene i fremtiden måtte kjempe for misjon.

Tore Laugerud: Det er i ferd med å skapes en interessant utvikling av misjonsbevissthet og misjonsstrukturer i Øst Europa og Russland - også innen den ortodokse kirke. En viktig årsaksfaktor er trykket fra nye sekter og religiøse bevegelser. Den økende misjonsbevisstheten i Øst Europa påvirker de økumeniske fora og får dermed internasjonale virkninger.

Einar Kippenes: Møter mennesker som i opprør mot forbrukersamfunnet ønsker å gjøre tjeneste. Gjennom slike menneskers holdningsoverførende arbeid er det skapt en kristen bevegelse i Nepal. Denne antok nylig apostolikum som sin bekjennelse og framstår i økende grad som en kirke. I denne situasjonene får DNT en ny utfordring: å bidra til utviklingen av teologisk refleksjon.

Terje Bakke: Spurte hvorvidt TF har tenkt Jerusalem i sin nettverksbygging. Det er mye å hente herfra. Han nevnte at Caspari senter tenker å utvikle opplegg som kan gi uttelling i Norge? Notto Thelle svarte at det var forholdsvis stor interesse for Palestina. Mange av studentene har bakgrunn fra studentforbundet. Noen studenter har arbeidet med jødiske tradisjoner i oppgavesammenheng. GT miljøet har vært mye i Jerusalem, men har primært andre kontakter. Sturla Stålsett sa at nettverket må i første omgang (fram til 2001) lukke kretsen til de 6. Deretter kan Jerusalem godt mulig komme opp som et ønske.

Tor B. Jørgensen oppsummerte møtet med å si at det hadde gitt verdifull økt kunnskap om hverandre. Han trakk ellers fram globalisering- kontekstualisering og eklesiologi som viktige spørsmålsstillinger å arbeide videre med. Referat utarbeides og sendes partene. Senere vil SMM utarbeide en rapport fra besøksrunden ved alle de tre fakultetene som vil danne utgangspunkt for spørsmålet om videre oppfølging. Det ble bedt om at rapporten også går til fakultetene.

Oslo, 23.10.98

Tore Laugerud - referent